

Oświadczenie złożone przez senatora Władysława Dajczaka na 38. posiedzeniu Senatu w dniu 16 lipca 2009 r.

Oświadczenie skierowane do minister zdrowia Ewy Kopacz

W ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (DzU z 2009 r. nr 52 poz. 417), która została uchwalona z inicjatywy m.in. Pani Minister, znajduje się art. 6, który ustanawia prawa pacjenta do świadczeń zdrowotnych. Zgodnie z art. 6 ust. 1 „Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej”.

W świetle tego zapisu poważne wątpliwości budzi art. 45 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (DzU z 2008 r. nr 136 poz. 857), który pozwala lekarzowi ordynować te środki farmaceutyczne (obecnie: produkty lecznicze) i materiały medyczne (obecnie: wyroby medyczne), które są dopuszczone do obrotu w Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Takimi produktami leczniczym dopuszczonym do obrotu w Rzeczypospolitej są również tzw. produkty lecznicze homeopatyczne.

Na mocy art. 21 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (DzU z 2008 r. nr 45 poz. 271) produkty lecznicze homeopatyczne, które:

- 1) są podawane doustnie lub zewnętrznie,
- 2) w oznakowaniu i ulotce nie zawierają wskazań do stosowania,
- 3) charakteryzują się odpowiednim stopniem rozcieńczenia, gwarantującym bezpieczeństwo stosowania, to jest nie zawierają więcej niż 1/10 000 części roztworu macierzystego lub nie więcej niż 1/100 najmniejszej dawki substancji czynnej zawartej w produkcie leczniczym wydawanym na podstawie recepty

– podlegają uproszczonej procedurze dopuszczenia do obrotu.

W praktyce oznacza to, iż na mocy art. 21 ust. 7 produkty lecznicze homeopatyczne nie wymagają dowodów skuteczności terapeutycznej. Brak takiego dowodu skuteczności terapeutycznej jednoznacznie przesądza, iż produkty takie nie spełniają kryterium wymagań aktualnej wiedzy medycznej, więc stosowanie ich przez lekarzy jest niezgodne z art. 6 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta i powinno być zabronione. Dodatkowym argumentem przeciwko stosowaniu produktów homeopatycznych jest Kodeks Etyki Lekarskiej, który w art. 57 stanowi, iż „lekarzowi nie wolno posługiwać się metodami uznanymi przez naukę za szkodliwe, bezwartościowe lub nie zweryfikowanymi naukowo”.

Powyższa analiza wskazuje, iż istnieje konieczność wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, w szczególności art. 45, w taki sposób, aby jednoznacznie wyłączyć możliwość stosowania przez lekarzy środków, które nie zostały zweryfikowane metodami naukowymi, a w szczególności środków homeopatycznych. Takie zmiany byłyby wypełnieniem konstytucyjnej gwarancji ochrony zdrowia obywateli, która znajduje swój wyraz w art. 68 ust. 1 ustawy zasadniczej.

Będą wdzięczny za przekazanie informacji o stanowisku Rady Ministrów i Ministerstwa Zdrowia w sprawie stosowania przez lekarzy medycyny niezgodnych z wiedzą medyczną środków homeopatycznych. Proszę również o wskazanie, kiedy pacjenci będą mieli ustawową gwarancję, iż ich prawa będą przestrzegane, a lekarze, do których zwracają się o pomoc, okazując im zaufanie, nie będą tego zaufania nadużywać, ordynując środki, co do których skuteczności nie ma żadnych dowodów.

Sprawa ta ma ogromny wpływ na zaufanie Polaków do systemu ochrony zdrowia, dlatego liczę na szybkie zajęcie stanowiska przez Panią Minister.

Z szacunkiem
Władysław Dajczak